

Pressiteade

Luxembourg, 13. november 2018

Audiitorite sõnul reageeris Türgi pagulasrahastu kiiresti pingelisele olukorrale, kuid parema kulutõhususe saavutamiseks tuleb teha parandusi

Euroopa Kontrollikoja uue aruande kohaselt reageeris pagulasi ja Türgi vastuvõtvaid kogukondi toetav Türgi pagulasrahastu kriisile keerulistes oludes kiiresti. Audiitorite sõnul aitasid humanitaarabi projektid pagulaste esmavajadusi rahuldada, kuid polnud alati nii kulutõhusad, kui oodati.

Peamiselt Süüria konfliktist põhjustatud suurenenud rände tagajärjel on Türgist saanud maailma suurima pagulaste arvuga riik, kus elab peaaegu 4 miljonit pagulast. Pagulaste hulgas on ligikaudu 3,5 miljonit süürlast, kellest umbes 94% elavad väljaspool pagulaslaagreid. Rahastust toetatakse nii humanitaarabi- kui muid meetmeid ning seda rahastavad EL ja selle liikmesriigid kokku 6 miljardi euroga.

Audiitorid keskendusid rahastu esimese osamakse (3 miljardit eurot) haldamise ning seni humanitaarabi valdkonnas saavutatud tulemuste uurimisele. Audiitorid leidsid, et pingelises olukorras hankis rahastu kiiresti rahalised vahendid, et pagulaskriisile ruttu reageerida. Siiski ei saavutatud täielikult eesmärki seda tegevust tõhusalt koordineerida.

Auditeeritud humanitaarabi projektid andsid pagulastele peamiselt rahalise toetusena kasulikku abi ning enamik projektidest saavutas oma soovitud väljundid. Pooled neist ei ole aga veel oodatud tulemeid saavutanud ja kümnest projektist üheksat tuli pikendada. Valitsusväliste organisatsioonide juhitavate projektide õigeaegset elluviimist takistas probleemne tegevuskeskkond.

„Rahastu saavutas oma eesmärgi mobiliseerida kahe aastaga kolm miljardit eurot,“ ütles aruande eest vastutav kontrollikoja liige Bettina Jakobsen. „Pagulasrahastust toetatavate humanitaarabi projektide tõhusust tuleks siiski suurendada, eriti rahalise abi projektide puhul. Rahastu võiks olla veelgi kulutõhusam.“

Audiitorite sõnul kasutas Euroopa Komisjon pagulaste esmavajaduste hindamiseks põhjalikku hindamist. Kuna aga Türgi oli erineval arvamusel selles, kuidas täita munitsipaaltaristu ja sotsiaal-majandusliku abi alaseid vajadusi, jäid need valdkonnad piisava tähelepanuta.

Pagulasrahastust toetati eri rahastamisvahendite kaudu tervishoiu- ja hariduse valdkonna sarnast liiki tegevusi. See muutis kooskõlastamise keerulisemaks ning tõi kaasa olukorra, kus sarnaste projektide rahastamiseks kasutati samal ajal eri juhtimisstruktuure. Tervishoiuvaldkonnas oli häid näiteid sellest,

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja eriaruande põhisõnumid.

Aruanne on tervikuna kättesaadav aadressil www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – kõnesisik

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – pressiametnik

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

kuidas komisjon toetas üleminekut humanitaarabilt pikemaajalisele arenguabile, kuid seda ei tehtud süstemaatiliselt.

Audiitorid leidsid, et pagulasrahastust toetatavate humanitaarabiprojektide tõhusust võiks suurendada: komisjon ei hinnanud projektiettepanekuid läbi vaadates järjepidevalt ja põhjalikult eelarvestatud kulude põhjendatust, suuri rahaliste toetuste projekte ellu viivatele partneritele hüvitatavad kaudsed kulud olid suured ja ettemaksete maht polnud tegelike väljamaksetega kooskõlas.

Komisjon seadis sisse asjakohased meetmed humanitaarabiprojektide järelevalveks. Peamine takistus oli Türgi ametiasutuste keeldumine andmast juurdepääsu kahe rahaliste toetuste projekti toetusesaajate andmetele. Komisjonil ja kontrollikojal ei olnud võimalik jälgida toetusesaajaid alates nende registreerimisest kuni toetuste maksmiseni.

Audiitorid soovivad Euroopa Komisjonil edaspidi

- tõhusamalt tegeleda pagulaste vajadusega munitsipaal- ja sotsiaal-majandusliku abi järele,
- suurendada abi ühtlustamist ja selle vastastikust täiendavust,
- võtta kasutusele humanitaarabilt arenguabile ülemineku strateegia,
- suurendada rahaliste toetuste projektide tõhusust,
- käsitleda koos Türgi ametiasutustega vajadust parandada valitsusväliste organisatsioonide tegevuskeskkonda,
- suurendada Türgi pagulasrahastu järelevalvet ja aruandlust.

Toimetajatele

Oma asukoha tõttu on Türgi nii vastuvõtu- kui transiidiriik paljudele pagulastele. Türgi on Süüria konflikti algusest peale andnud pagulastele olulist ja pidevat abi.

Türgi ja EL on alates 1963. aastast olnud seotud assotsieerimislepinguga. Euroopa Ülemkogu andis Türgile 1999. aasta detsembris ELiga liituda sooviva kandidaatriigi staatuse ja ühinemisläbirääkimisi alustati 2005. aastal. Türgi on ELi ühinemisele abi rahastamisvahendi (IPA), mille abil valmistatakse kandidaatriike ette ELiga ühinemiseks, suurim toetusesaaja – riigile eraldatakse aastatel 2007–2020 üle 9 miljardi euro.

Kontrollikoda tutvustab oma eriaruandeid Euroopa Parlamendile ja Euroopa Liidu Nõukogule ning ka teistele huvitatud pooltele, nagu liikmesriikide parlamendid, ettevõtlusringkondade sidusrühmad ja tsiviilühiskonna esindajad. Valdav osa kontrollikoja aruannetes antud soovitustest viiakse ka ellu. Täidetud soovitude suur osakaal näitab kontrollikoja töö kasulikkust ELi kodanike jaoks.

Eriaruanne nr 27/2018: „Türgi pagulasrahastu: kasulik abi, kuid vajab kulutõhususe suurendamiseks täiustamist“ on kättesaadav Euroopa Kontrollikoja veebisaidil (eca.europa.eu) ELi 23 keeles.